

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

1947

Петро Андрусів

Ч. 3. РІК V. ФИЛАДЕЛФИЯ, ПА., БЕРЕЗЕНЬ, 1948. ЦІНА 20 ЦЕНТІВ PHILADELPHIA, PA., MARCH, 1948. VOL. V. No. 3

Молодечий Відділ 58 СУА в Детройті

Сидять, з ліва на право: Неллі Седорак, Анна Седорак, секр.; Олеся Козаченко-Бугай, місто-голова; Ольга Кахнер, голова; Зеня Паньків, касієрка; Марія Кахнер, член Управи; Марія Слупецька. Стоять, з ліва на право: Катерина Ясінська-Риско, Марія Попович, Юстина Маланяк-Неллігін, Галя Седорак, Еліса Слупецька, Марія Попик, Геневефа Грошко, Йосифа Попович, Елін Попович. Нема на знімці: Соня Маланяк-Гейс, Ольга Пи-жанська, Марія Ніклович.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА КОНСІСТОРІЯ В ОБОРОНІ ЦЕРКВИ В ЄВРОПІ

Часопис "Шлях" повідомляє що на нарадах Української Католицької Єпископської Консисторії 17 лютого у Філадельфії, обговорено й пороблено відповідні заходи у справах надзвичайно важких для Української Католицької Церкви за границею і в Америці.

Далі у "Шляху" читаємо: Церковні власті з боєм серця приймають вісті про постійне жорстоке переслідування Світами українських католицьких єпископів, священників і вірних. Щось подібного не знаходимо хочби й у всіх дотеперішніх переслідуваннях християнства. Провід Української Католицької Церкви робить що може, щоб улекшити терпіння жертвам за Церкву й Народ.

МОСКВА ЗАТРОЮЄ УМИ ДІТЕЙ

Офіс Освіти Злучених Держав у Вашингтоні обвинувачує Москву що вона використовує свою велику шкільну систему для затроювання умів дітей проти Америки й світу.

В урядовім журналі "Скул Лайф" читаємо:

Росіяни привчають молодь до фантастичної лояльності до Сталіна й комуністичної партії, а одночасно приготівляють дітей до війни.

Школярів виховують в "релігії матеріалізму" Учні вірять що комунізм завоює світ, а вірять вони так ревно як перші християни вірили у другий прихід Христа.

Пише про це у "Скул Лайф" Джордж С. Кавітс з Колумбійського університету й Ерл Гачисон, урядовець Офісу О-

світи.

Знову Джан Студебейкер пише у тім часописі:

Якщо комуністи можуть вишколювати авантюристів і посылати їх до чужих країн щоб приготівляти демократії до неволі, то певно що американський освітний провід і вчителі можуть приготівляти розумних і вишколених оборонців свободного громадянства.

СПРОВАДЖУВАННЯ СКИТАЛЬЦІВ ЛІТАКАМИ

Уряд Канади задумує спровадити в цім році 20,000 скитальців з Німеччини. Тому що є труднощі в перевозі кораблями, уряд задумує спровадити скитальців літаками. Щоденно привозили б літаки ко-ло 160 нових імігрантів.

Чи ви відновили передплату?

УКРАЇНСЬКА МОВА В МІСТАХ КАНАДИ

У Вінніпегу, Манитоба, 26,914 осіб подали що говорять українською мовою, а в Едмонтоні, Альберта, 8,496.

В КАНАДІ ЗБИРАЮТЬ 10,000,000 ДОЛ. НА ПОМІЧ ДІТЯМ

Організація Канадієн Апіл фор Чилдрен збирає \$10,000,000 на поміч дітям в Європі, зокрема скитальцям. Ту організацію, таксамо як у Злучених Державах, створено з почину Комітету Обеднаних Націй й Канадійської Ради Відбудови.

Фонд Допомоги Українців Канади, як і інші подібні організації, є членом Канадійського Апеню для Дітей.

Читайте, ширіть "Наше Життя"

НАШЕ ЖИТТЯ — OUR LIFE

Урядовий орган Союзу Українок Америки, виходить кожного місяця.

Редакція й адміністрація, 866 Норт 7-ма вул., Філадельфія 23, Па.

Передплата у Злучених Державах \$2.00 річно, на пів року \$1.25. В Канаді \$2.00 річно. Поодинокі числа 20 центів.

Official monthly publication of the Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.00 per year — \$1.25 for 6 months. Subscription in Canada \$2.00 per year. Single copy 20 cents.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Pennsylvania, under the Act of March 3, 1879.

“Три літа” Шевченка

В Петербурзі з Тарасом Шевченком сталась велика переміна — кріпак став вільною людиною, маляр перетворився в поета, а поет виріс в національного пророка. Шевченко став артистом малярем, покінчивши Академію Мистецтв, але його геніальний ум з багатою народною традицією не був задоволений мистецькою кар'єрою, що стелилась перед ним. І він став українським поетом та відразу зачарував земляків своїми творами. Перші роки його творчості були періодом національного романтизму, почім прийшов великий перелік, надзвичайної ваги, як для Шевченка так і для українського народу.

Після 13 років розлуки з Україною, в 1843 році, Шевченко перший раз поїхав з Петербургу на Україну, вже як прославлений поет і видатний артист маляр. Уже тоді він багато перечитав, навчився й пізнав, перестудіював історію України, зокрема часи поневолення її Москвою, та всеж він її зблизика не знав, бо малим ще хлопцем покинув рідне село.

Аж в 1843 році обїхав Тарас Україну, пізнав її, пізнав чимало людей, свідомих земляків, бачив як народ терпить під панщиною, як московська влада (“москалі й німота”) продовжують поневолення України, а “землячки перевертні” Москві помагають.

Перед ним вперше зблизика й яскраво відкрилась українська дійсність, яка на великого поета мала могутнє враження. Вернувшись з чужої ворожої столиці до української, Шевченко змужнів у своїй геніальній особистості.

З того часу Шевченко стає національним революційним поетом, піднімає грімкий протест проти московської неволі над Україною, кличе український народ до революції, до розірвання кайдан, до боротьби за визволення України, засуджує ворогів і тих земляків, що пішли їм на службу.

Геніальний поет прозрів через московський режим незмінну суть кожної Росії, й висловив це у найсильніших своїх творах, протестах проти поневолення України — у роках 1843-1845, які він назвав “Три Літа”

Власне за ці “Три Літа” Шевченко пішов на заслання й перетерпів 10 років другої неволі. Цар Микола I, засилаючи поета на каторгу, заборонив йому ще й писати та малювати.

У цих “Трох Літах” Шевченко дав такі великі славні твори: “Сон”, “Великий Лях”, “Кавказ”, “Послання” а закінчив “Заповітом”

Та хоч за “Три Літа” він заплатив стратою добутої особистої волі, то ними якраз пробудив він український народ — до нової політичної думки про вільну самостійну українську державу. Пробудив свій народ до революційного повстання, яке завершилось українською національною революцією 1917-1918 рр. і встановленням Української Народної Республіки та злукою українських земель.

Більш 100 років минуло від появи в рукописах “Трох Літ”. З того часу шляхи, тернисті й криваві, перейшла Україна, але й сьогодні ситуація не змінилась. Наша Рідна Земля знову й далі в кайданах московських катів. Сьогодні таксамо як перед засудженням поета ті “Три Літа” є актуальні, так правдиво й реально вони відбивають сумну дійсність, як це було й за життя Шевченка, за влади царів. Також і сьогодні, таксамо як колись, за “Три Літа” заслали б найбільшого поета України на каторгу, як висилають на Соловки й на Сибір теперішніх українських письменників.

Але Шевченко на сторожі України поставив своє пламенне, могутнє й нещадне для ворогів слово “Трох Літ”, якого вороги України бояться, так що будують йому пам'ятники щоб у їх тіні сховатись перед гнівом українського народу.

Це безсмертне слово великого Кобзаря далі кличе як воєнна сурма український народ до боротьби проти московської неволі, проти нового кріпачства, проти хмари тюрем, проти каторги, проти цензури й диктатури — а за волю й незалежність

України, за братерство тільки дійсно вільних демократичних народів.

Як у Шевченка козаки, що на їхніх кістках московські царі побудували свою столицю, так і сьогодні мільйони українців і українкозаків закатованих голодом, каторгою й тайною московською поліцією, кличуть зпід могил до повстання проти московської неволі:

І ми сковані з тобою,
Людоїде, змію!
На страшному на судищі.
Ми Бога закрийем
Од очей твоїх неситих.
Ти нас з України
Загнав голих і голодних
У сніг на чужину
Та й порізав, а з шкур наших
Собі багряницю
Пошив жилами твердими,
І заклав столицю
Веселися, лютий кате!
Проклятий! проклятий!

І одні прокляті царі вже упали, а їх тепер заступили другі, які ще панують і катують український народ та інші поневолені народи.

Одначе за словом Шевченка, йде далі й безвпинно весь український народ який ніколи не приймав і ніколи не прийме московського ярма, але жертвуючи майно й життя своє продовжатиме нерівну боротьбу з наїзником. Його сини й дочки, не зважаючи на переважаючу силу окупанта, борються безперервно як повстанці серед найтрудніших умовин.

Великий Дух генія України кличе до українського народу останніми словами “Трох Літ” — вставайте, кайдани порвіть! — і він не покине боротьби, поки не розірве кайдан, поки Україна знову стане самостійною народною республікою.

Л-ка.

Праця організації

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНА ДІЛЯНКА

Завдання культурно-освітньої ділянки сходяться зовсім з її назвою: підняти через освіту культурний рівень членів організації.

Є чимало способів щоб цю ділянку зробити популярною серед членства, але ми обмежимося сьогодні до двох, які у практиці показали найкращі.

Перш усього треба подбати щоб ця ділянка мала характер клубовий. Тому реферати повинні бути дискусійні. Дискусія не полягає в тому щоб референтку “побити” своїми аргументами. Вона повинна бути річева, обмежена до часу й епокійна, бо в такий спосіб найкраще можемо узасаднити свою думку, й зробити дискусію цікавою для слухачів.

Найчастіше трапляється що по рефераті дискусія йде пиняво, або й зовсім не можна її “зрушити з місця”, бо слухачі реферату не нотували собі точок які “аж просились” під дискусію. Тоді то референтка, щоб дати початок, сама ставить питання й сама відповідає. Цим твориться ще один реферат, слухачі вже не цікавляться, і замість користі виходить невдоволення. Дуже тяжко після такого “культурно-освітнього вечора” затагти цих слухачок на другий реферат. Вони нудились і більш того не

хочеться їм повторяти.

Тому важно для референтки, не тільки підібрати цікаву тему, але дати її в такій формі; щоб слухачки живо були зацікавлені й готові до дискусії.

Другий спосіб, це улаштування літературних вечорів. Тут можна вже трохи улекшити діло — у програму додати декламацію, читання в голос якогось літературного твору, а навіть виголошення промов. Які мають бути промови? Тема звичайно, дотикає організації, чи громадянської праці. Важно ще відмітити, що в такий спосіб ми даємо нагоду членам виробитись на бесідниць, або бодай даємо змогу їм самим переконатись, чи мають вони якийнебудь хист виступати перед ширшою публікою.

Не треба тут мішати хисту з “відвагою” Бо часто людина має “відвагу” виступити з промовою, та наторочить такого що ні в кут ні в двері. Промова не полягає на “відвазі”, а на способі її укладу. До того треба вже й хисту.

В тісніших кружках літературних вечорів виробляймо майбутніх провідниць.

Помилково думає кожна, вважаючи вечорі присвячені пам'яті славних письменників і

(Продовження на 3-ій сторони).

До ширшого комітету Загального Українського Жіночого Конгресу, який проголошено на 1 жовтня ц. р., у Філадельфії, Па., Екзекутива С.У.А. прийняла ухвалу запросити листовно усіх представниць відділів С.У.А. і Окружних Рад С.У.А., та поодиноких жінок старої й нової української іміграції Америки.

До участі в Конгресі запрошуємо всі відділи С.У.А., національні товариства, організації й сестрицтва Америки, Канади, Європи й Полудневої Америки, через своїх умандатованих делегаток.

Свою участь в ЗУЖКонгресі вже зголосили: Об'єднання Українських Жінок на Еміграції, з головним осідком в Німеччині, вибираючи 4 делегатки, та Союз Українок у Франції з одною делегаткою.

Звертаємося з проханням до усіх вище згаданих національних жіночих установ присилати свої зголошення якнайскоріше, щоб можна вислати їм блянки повноважень для їхніх делегаток. Просимо не оглядатися що до Конгресу ще далеко, бо прийде літня пора і деякий застій в активності. Крім того є справи чисто технічного характеру які треба заздалегідь приготувати. Віримо що українське жіноцтво щиро бажає повного успіху ЗУЖКонгресу й не буде справи відволікати.

Речанець зголошень делегаток до 15 травня.

З нагоди Конгресу буде видана пам'яткова книжка, до якої вже тепер можна посилати оголошення, чи то побажання. Ціна: Одна сторінка 30 дол.; пів стор. 18 дол.; чверть стор. 10 дол.; восьма част. 6 дол. Прихильники: 1 лінія 2 дол. Просимо теж відділи зібрати оголошення до пам'яткової книжки.

Відділи повинні вже присилати конвенційний фонд та вирівняти свої залеглості. Пресовий фонд треба рішуче посилити. Чи Ви вже відновили свою передплату на Наше Життя?

Оплачення коштів дороги делегаток з Європи спочиває на нас українках Америки. Вживаємо відділи С.У.А. та інші українські жіночі установи піти назустріч Централі С.У.А. у виконанні цього обов'язку грошовою підмогою, за яку заздалегідь дякуємо.

Секретарки відділів С.У.А. просимо вислати імена й адреси свого відділу, подаючи теж число членок.

У всіх справах треба звертатись на адресу:

866 N. 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Екзекутива С.У.А.

ПРАЦЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА

(Продовження зі сторони 2-ої).
Письменниць за початок і кінець культурної ділянки. У нас звичайно до цього тільки й зводиться. Рідко доводить до заінтересування їхніми творами.

тво, клуб чи організація, ула-
Наприклад, відділ, товариство джують свято в честь Шевченка, Франка, Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Софії Русової, Наталі Кобринської і т. д., і т. д. Чи попри ті промови-реферати, які прихвні з "чемності" вислухали, вони заінтересувались темою після концерту, хоч настільки щоб прочитати дещо з творів тих письменників? Ні! Бо це вже не належить до "громадського обов'язку", як наприклад піти на свято. Навіть Шевченкових творів не знаємо, поза ті що декламують на святах. А де вже інші?

А всеж тут у цих творах є наша душа, життя й живчик народу які ми не тільки повинні знати як патріотки, але й відчувати кожне їх дрожання. При тому й історію укра-

їнського народу треба нам знати, щоб наша праця не була тільки "стихійна", але постійна й основна.

Культурно-освітня ділянка не тільки одна з найважливіших, але й вельми корисна й патріотична праця в організації.

Культурно-освітня ділянка, особливо в літературних вечорах, дає підйом духа, творить краще товариське життя. Бо попри речі духові можна подати теж чай й перекуску; можуть бути співи, товариська гутірка, загалом можна зробити милий й корисний вечір для членок, а до того й заінтересування організацією.

Культурно-освітня ділянка є теж ідеальним мостом між старшим і молодшим поколінням. Наша молодь звичайно із середньою а то й вищою освітою, може до нас зблизитись духово, а в освітній ділянці може стати особливо важним чинником. Треба подбати щоб цей місток створити.

Працю в організації можна зробити дуже цікавою, коли є охота, трошки терпеливості і багато доброї волі. **Л.ка.**

Гемтремк, Миш.

По довгій недусі упокоїлася **Анастасія Крушельницька** з дому Горішка. Прожила 65 років, походила з села Сопови, повіт Підгайці. До Америки приїхала 1909 року до Пенсильванії а звідтам до Детройт. Належала до С.У.А. відд. 26. Була тихою вдачі, добра й усіми люблена членка. Похорон відбувся дня 18 грудня 1947 року.

Покійна полишила в великім смутку мужа Івана та приятелів і знакомих.

Спи, дорога Сестро Союзняко, нехай ця вільна земля Вашингтона буде Тобі пером.

К. К. секр.

Гемтремк, Миш.

Дня 4 січня 1948 року по довгій недусі упокоїлася **Софія Савчук** з дому Поставовська з міста Тисьмениця коло Станиславова. Прожила 54 роки, до Америки приїхала 1908 року.

Покійна була доброю мамою як рівнож і доброю та жертвеною членкою С.У.А., відділу 26 в Гемтремку, Миш.

Похорон відбувся при великій участі знайомих та членок С.У.А. 26 відділу зі своїми прапорами.

Тіло покійної зложено на цвинтари Монт Олівет де над гробом попрощала Покійну голова відділу Марія Прокопович. Покійна полишила в великім смутку мужа, дві дочки і сина. Нехай ця прибрана американська земля буде їй пером.

К. Кобаса, секр.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА

в грудні 1947, січні й лютім, 1948

Річна вкладка і фонд Організаційний.

Відділ

1	Нью Йорк Ситі	20.00	5.00
2	Честер, (1947)	—	5.00
5	Детройт, Миш.	20.00	5.00
6	Рочестер, 1946-7	30.00	—
8	Бронкс	20.00	—
18	Джейма, Н. Й.	20.00	—
21	Бруклін	20.00	5.00
29	Вунсакет, Р. Ай.	20.00	5.00
33	Кліфтон-Гайтс	20.00	—
37	Детройт, (1946)	—	5.00
41	Філадельфія	20.00	5.00
42	Філадел. 1947-8	40.00	10.00
43	Вайтстон Н. Й.	20.00	—
45	Манчестер, Н. Г. 1947-1948	40.00	10.00
48	Філадельфія	20.00	5.00
52	Філадельфія	20.00	5.00
55	Рочестер 1947	20.00	5.00
56	Шикаго	20.00	5.00
59	Болтімор, Мд.	20.00	5.00
60	Клівленд, молод.	10.00	5.00
60	Клівленд, чартер	5.00	—
61	Детройт, молод.	10.00	—
61	Детройт чартер	5.00	—

Пресовий Фонд, Н. Ж.

Відділ

1	Нью Йорк Ситі	20.00
2	Честер, Па., збірка	21.00
8	Бронкс, збірка	12.00
20	Філадельфія, Па.	10.00
21	Бруклін	50.00
31	Детройт, Миш. коляда	20.00
37	Детройт, Миш. збірка	25.00
41	Філадельфія, збірка	26.50
42	Філадельфія, Па.	100.00
48	Філадельфія, збірка	11.00
52	Філадельфія, Па.	10.00
53	Бруклін	5.00
59	Болтімор, Мд.	5.00
Збірка з нагоди імянин		
п. А. Мишишин, Філад. 30.00		
С. Абрагамовська, Н. Й. 5.00		
Е. Серединська, Н. Й. 5.00		
М. Коцюбинська, Фил. 3.00		
Анас. Волкер, Детройт 3.00		
М. Малігловка, Коговс 2.00		
(Продовження на 10 сторони)		

ПРОЩАННЯ СЕН. ОЛЕНИ КИСІЛЕВСЬКОЇ

Діти табору в Ділінген, Німеччині, й їх учительки прощають сен. Олену Кисілевську перед виїздом до Канади. Пані Кисілевська є "наша дорогенька Бабуна" пишуть діти табору до Марії Пелешок, голови 1-шого відділу С.У.А. в Нью Йорку, дякуючи за "доблі лечі які Тети з Америки нам посилають". Перший відділ С.У.А. взяв цей табір в свою опіку й точно посилав і посилав пакунки харчів і одежі.

М. Марченко

Стан жінки й родини в Україні

Панування комуністичного режиму в Україні принесло формальну соціально-правну рівність українській жінці з чоловіком. Чи був у цьому питанні в його комуністичному розв'язанні бодай формальний сенс, не кажучи про суспільно доцільний і етично моральний? Чи не було це проголошення рівноправності української жінки з чоловіком звичайною політичною спекулятивною фразою без змісту?

Такі запитання насуваються мимоволі, коли відновлюємо образ соціально-правного становища української жінки в історії нашого народу і його морально-етичні правосвідомості, в якій українська жінка від тисячі літ була рівна чоловікові, реально здійснюючи свою рівність в усіх випадках, де йшло про заміну чоловіка в суспільних відносинах. Свята княгиня Ольга вже на початку 10-го віку заступала на княжому столі в Києві свого мужа, княжна Анна що в 11-ім віці стала французькою королевою, по смерті мужа 17 років правила Францією до повноліття сина Генрика, французькі мандрівники, зокрема інженер Боплян у 15-ім віці, перебуваючи в Україні у своїх записках дивується з рівноправного положення української жінки з чоловіком і для європейця Бопляна є незвичайним, що дівчата й хлопці вчаться поспіш у школах яких є чимало й що багато чоловіків і жінок є письменні

Звичаєве право українського народу розбудоване на постулаті рівності жінки з чоловіком — право до спадщини мають сини й дочки однакове, жінка що одружується, заховує рівне право у спільному майні, а на своє дівоче спадкове майно заховує право у спільному дальшій привілейній спадковості по жіночій лінії, мати стає головою родини зо смертю батька.

Перед українським суспільством ніколи не стояла проблема рівності суспільних прав жінки з чоловіком, бо жінка українка від віків мала формальні й фактичні рівні права з чоловіком. Ця рівність у правах з чоловіком української жінки творила найліпші умови для соціальної ролі української жінки: матері нації, господині родини й матері дітей.

Проголошення комуністичної рівності жінки з чоловіком для української жінки нічого фактично не давало для неї, однак ці проклямації стали димовою заслоною для нечуваного упослідження й ви-

зиску жінки в Світах, зокрема в Україні.

В межах совітської України в кордонах 1939 року, які охоплювали тільки половину етнографічної національної території, було 3,800,000 колхозних селянських родин. Всі матері цих родин разом з дорослими дочками й дітьми примушені були під страхом гострих кар совітського законодавства працювати в колхозному господарстві, поза своїм домом. В 1939 р. в Україні в колхозах працювали 4 мільйони жінок, що становить 94% всіх жінок-селянок. Три мільйони жінок пересічно в рік відробило по 250 робочих днів у колхозах, цебто стільки часу в році жінка працює поза домом, по 10 годин денно (сільськогосподарські роботи мають 10-годинний робітний день).

Але наскільки ці жінки мають родини, для яких мусять готувати їду, вести домашню господарку й обробляти до того 1,800,000 гектарів городців індивідуального господарства щоб здобути для прохарчування картоплю й овочів, бо мінімальної життєвої екзистенції праця в колхозі не забезпечує, то стане зрозумілим, що фактичний робочий день української жінки в колхозі і в домашньому господарстві доходить разом приблизно 15 годин. Таким чином „урівнення” жінки з чоловіком на совітський зразок привело до збільшення робочого часу української жінки, порівняно з чоловіком.

В тому ж році Україна мала в селянських родин 1,200, підлітків від 12 до 16 років. З того числа 845,000 або 75 процент всіх дітей цього віку працювали в колхозах. Кожна дитина виробила пересічно до 150 робочих днів за рік. Таким чином основна маса селянських дітей України віком від 12 до 16 років позбавлена нормального навчання у школі й літнього дитячого відпочинку після шкільної науки зимою. Отже поруч матерів від родини відірвано також і визискується дітей.

Наслідком такого стану української жінки під комуністичною владою — її фізичного і духовного виснаження, руйнації родини, замучення працею в колхозах дітей — а теж і через організований для поборіння українського народу за спротив колективізації, голод в 1932-1933 населення підсовітської України від 1928 року до 1938 року, цебто за 10 років зовсім не збільшилось, а залишилося на рівні 30 мільйонів,

хоч усі попередні десятиріччя, зокрема перед колективізацією, давали щорічний приріст населення України 2.3 процент до 2.5 процент проти попереднього року, значить — нормально населення України в 1938 р. у совітських кордонах 1939 р. повинно було досягти щонайменше 38 мільйонів. Таке темпо зросту населення України передбачав і перший п'ятирічний план.

З причини руйнування родин катастрофального упадку приросту населення в 1946 р. совітський уряд видав закон про заборону розлуки шлюбів, що передтим була широко дозволена законом, встановив премії жінкам за багатодітність і за три останні роки видано 1,800,000 жінкам за народження дітей орденів і медалів під формою „Слава Матері” й інші. У це й спосіб не зважаючи на нечувану експлоатацію робочої сили, жінок всіма способами примушують родити дітей, щоб цих дітей уже в 12 років впрягти до колхозної, совхозної та фабричної праці.

Яку виробничу роль виконує жінка? В колхозах України жінки посідають роль керівників колхозів лиші на 0.7 процент, серед їх заступників лиші 1.1 процент, в бухгалтерсько-канцелярному апараті працює лиші 4.5 процент. Таким чином роля як організатора виробництва ніяка, але безпосередня важка фізична праця є уділом жінки. Прикладом, серед керівників скотарських фарм лиші 6.4 процент жінок, але всіх доярок на тих фермах заступають жінки 95.9 процент. Із загального числа свинарів 60.7 процент є жінки, навіть серед конюхів 1.3 процент жінок. Коли у власному господарстві жінка доїнням 1-3 корів мало виснажувала, то доїння тією жінкою 10 до 15 колхозних корів ручним примітивним способом і до того догляд худоби — годівля, прибрання гною — є вже для жінки надто важкою працею.

Положення української жінки робітниця у промислі є не менше важке. Жінка працює в усіх без винятку галузях промислу поруч чоловіка аж до лісорозробок і вугільних шахт включно. Коли мати селянка малу дитину бере з собою на роботу в поле (грудні й малі діти) то робітниця у фабриці навіть цього зробити не може, а йдучи на роботу заносить дитину в дитячий захист. Система дитячих захистів матір робітницю не облягує, а радше обтяжує, бо робітниця затрачає додатковий час для запровадження дітей в захист і відібрання їх після праці. Коли робітниця після роботи має сякий такий відпочинок, то жінка що відпрацювала фабри-

СПЕЦІАЛЬНИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ В НЬО ЙОРКУ

Професор права в Колумбійському університеті, др. Чемберлейн, подав до відома, що в Нью Йорку зорганізовано спеціальний допомоговий комітет для європейських скитальців.

Головне завдання комітету буде відібрати прибуваючих імігрантів і розмішувати їх в Америці. У склад комітету входять представники трох релігійних ісповідань: римо-католицького, протестантського і мойсеєвого.

ПОМІЧ УКРАЇНСЬКИМ СКИТАЛЬЦЯМ В АНГЛІЙСЬКІЙ ЗОНІ

Панна Анна Храплива, представниця Фонду Допомоги Українців Канади в Німеччині, повідомляє що допомога Ф.Д.У. К. прийшла вже до британської зони й уже розподілена між українських скитальців. Були це артикули поживи, зокрема для малих дітей.

Крім того прийшли посилки одягів і взуття та книжки.

УКРАЇНКИ В КАНАДІ ВИГРАЛИ НАГОРОДУ

На провінційній виставці насіння в Келгарі, Алберта, виграла „чемпіонат вівса” молода фермерська дівчина Ольга Павловська з Вільни, „чемпіонат солодового ячменю” і другу нагороду за насіння вівса, друга молода українка Текля Ілюк з Гері Гилл.

ПРИ КОЖНІЙ НАГОДІ ЖЕРТУЙТЕ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

ці нарівні з чоловіком, має додаткову роботу обійти дітей, прибрати у квартирі, приготувати їсти для родини й відстоювати у чергах за харчами на приготування страви для родини. „Урівняна” у правах жінка в сучасній підсовітській Україні є найбільш упосліджена й визискувана у світі.

Всі жінки втягнені у виробництво поза домом і родинно, працюють на найтяжчих роботах разом з своїми дітьми. Чоловіки, що не заробляють достатньо засобів навіть для утримання одної людини, самі є визискувані, але в силу існуючої системи суспільних відносин перебувають в порівнянні з жінками в ліпшому стані, бо тягар родинних обов'язків і праці в домашньому господарстві падає на жінок.

(Анотацію зроблено за матеріалами: а) УССР у цифрах. Статистичний довідник Держвидав „Народне Господарство та облік” 1936. Київ. Річні відчити колхозів за 1938 р.)

Junior League Section

Exhibit at the "Old World's Market," Nov. 1947, in Detroit, Mich. In charge Ukrainian Junior League, Branch 61 UNWLA. Standing left to right: Olga Buhaj, Lottie Koskowsky, Ann Pyndyh, Frances Osasko, Sophie Pytroczko, seated Ann Mikula.

Mildred Milanowych

Your Share in the Coming Congress

If you believe that the coming Congress of Ukrainian Women, to be held on October 1st in Philadelphia can play a timely and important part in the present precarious destiny of the Ukrainian nation,

If you believe that the Congress of Ukrainian Women, by giving a true picture of the Ukrainian Question to the powerful women's world, can perform a valuable service to true democracy — democracy in the Lincoln-American Sense,

If you believe that Ukrainian women in their Communist dominated native land need your voice to speak for them,

If you believe that Ukrainian women have the right to share in the development of the centuries-old ideals of freedom and liberty,

If you believe that the traditional courage, understanding, sympathy, and charity of women, when harnessed to the ingenuity, intelligence and efficiency of modern women can accomplish much for the present Ukrainian crisis;

And if, speaking as a true daughter of Ukraine, you believe,

"That for the destiny of millions, You must give an account."

"Що за долю мільйонів, мусиш дати Ти одвіт"

Franko.

Then you will be planning your own personal part in the

coming Congress of Ukrainian Women.

Will you make it successful?

How successful the Congress will be, will depend upon the concerted action of the Ukrainian women's clubs and communities. The more successful are the preparations in each club, by each individual member, the more gains can be won on October 1st, when Ukrainian women go on stage before the eyes of the world. So — as a matter of self-pride, every woman and girl of Ukrainian descent will see to it that that world appearance casts the proper proud deflection back on herself. Where to start? At your local women's club, of course, be it Sodality (Sisterhood, Junior League, social, political, sports, or knitting and sewing clubs.

The Powerful Influence of Women

What can the club do? Gain the attention of the local American women's clubs and the local press.

In the first place, both Industry and Politics of this country have long recognized the fact that the influence of women is one of the most potent forces in the United States. They both know that women's groups, large and small, throughout the country, can exert a powerful influence on issues which confront all

citizens and that this action is vital to democracy. Knowledge on the Ukrainian question is vital to keeping that democracy safe for Americans. Therefore, it is important that accurate information on Ukraine and Ukrainians be made available to local and national women's groups as well as other organizations.

Does this give you an idea for club projects? For providing literature on Ukraine and Ukrainians; for issuing invitations to these groups to participate in public discussions on Ukraine, to exhibits, to sales of Ukrainian Easter eggs? Let the local newspapers know what you are doing, every time.

Your Particular Talent

As delegate

Several among the members of each club will be honored by being chosen as delegates. Besides its entailing qualifications, its duties, and obligations, being a delegate requires the special talent of always presenting the best qualities to the public, of the people she represents. It requires study, preparation and thought.

As executives

In her capacity as home-maker, American woman has developed her executive capabilities and talents to a high degree, and is world-famed for it. Ukrainian American women can lend these special executive talents to furthering the success of the Congress in various ways. **The Secretary-Treasurer** type can plan projects to help finance the delegates' trip and cover the costs of the Congress.

When so much is at stake at a World Congress of Ukrainian Women, that is no time to pinch pennies, it is a time when to be generous is to be practical.

The Manager type of woman, can plan work, assigning jobs to each most fitted to them. She can schedule the work, getting most done with minimum effort and will not forget to give time for pure fun. She will plan far enough in advance to insure complete success at the Congress.

The Public Relations Director will play a very important part in the coming Congress activities — either preliminary or actual. It is her duty to keep the local press informed of all events concerning the Congress. On her personal success in persuading her local newspapers to run news or feature articles on Ukraine and Ukrainians, local and na-

tional, depends much of the success of the entire Congress. Local interest inspires national and world interest.

Last but not least, the active member of each club or organization can do much to insure the success of the Congress. Merely by being active and encouraging, a member is doing her share.

How active is the member, so active is the club, and so successful is the Congress.

There is so much to be done, but it can be done, if we start now.

DETROIT, MICH.

Ukrainian Junior League, Branch 58, UNWLA

Junior Branch 58, Olena Teliha, of Detroit, was organized in June, 1947 and in seven months of existence has proven to have successfully followed the pattern of constructive activity set by the senior branches of the Soyuz Ukrainok. From the humble first step in presenting a tea introducing their charter members to members of other local branches, they progressed to larger undertakings.

In the club scrapbook is recorded the bingo party they sponsored netting a profit of \$90.00; the lecture on Ukrainian history by the Ukrainian attorney, Mary V. Beck; the work in the Ukrainian booth at the International Institute's World Market; the showing of the technicolor sound film on Ukrainian Christmas customs; the soliciting for contributions on Ukrainian Tag Day. In the memory scrapbook are the recollections of the grand times the girls had in getting together weekly to embroider hankies and pin-cushions to sell at the World Market; the fun and excitement at the club Christmas party; the enjoyable evenings at the World Market meeting, dancing and singing with young people from other nationality groups.

There are unpretentious but worthy plans for the future: a program honoring the late Olena Teliha, sending packages to Ukrainian students abroad, learning to design Easter eggs, and arranging further lectures on Ukrainian themes.

The girls invest a bit of time, a little effort, a lot of enthusiasm and collect the dividends of assurance that they are contributing their share to the community as young Ukrainian Americans.

O. Kachner,
President.

Люба Вітошинська

Перед Всесвітнім жіночим Конгресом

(Дискусійна стаття)

Думка про скликання Українського Всесвітнього Жіночого Конгресу — доказ великого розмаху жіночого руху, нашої зрілості до участі у громадським житті та бажання координації праці всіх жіночих осередків у цілому світі.

Переведення в життя цієї думки стане доказом організованості українського жіноцтва та зрозуміння великих політичних і пропагандивних користей, які такий конгрес може дати українській справі.

Щоб конгрес виповнив як слід свої завдання, треба всім організаціям учасницям призадуматись над деякими питаннями, а саме: метою, програмою, та переведенням конгресу.

Мета конгресу повинна виявлятися в його кличі у запрошеннях, у пресі. Одинокий клич, що надавався для нас під сучасний мент, це: „Українка в боротьбі за державність” Іншими словами, конгрес мав би показати культурному демократичному світові, що українська жінка в історичному, культурному, громадському та політичному аспекті змагає до створення у своїй батьківщині незалежної державної форми існування для свого народу, якому саме вона дає життя.

Коли взяти такий клич як провідну думку для конгресу, тоді в цьому дусі мусить бути складена й програма. Її слід би розділити на 3 частини:

I. Минуле — Жінки в історії України, їхній вклад у всі прояви нашої культури; жіночі

організації до другої світової війни.

2. Сучасне — Трагічна доля української жінки в краю; участь жіноцтва в героїчній, надлюдській боротьбі з наїзником; завдання українського жіноцтва на еміграції.

3. Майбутнє — Праця жіночих організацій в майбутній Українській Державі.

Накресливши таку, приблизно, програму, треба її належно приготувати. Відповідно до точок програми слід би виготовити ось такі наприклад, реферати:

I. а) Панівні жінки (св. Ольга, Анна Реїна, Роксоляна й т. п.)

б) Письмениці, малярки, артистки (Леся Українка, Кобилянська, Теліга, Саксаганська і т. д.)

в) Історичні постаті жінок (Марта Борецька, Марина Мазепа, Софія Галечко, Ольга Басараб і т. д.)

г) Громадські діячки (Софія Русова, Олена Кисілевська й т. д.)

г) Жіночі організації (С. У, братства, Марійські Дружини і т. д.)

II. а) Умовини життя української жінки під большевицькою окупацією.

б) Жінки в сучасній визвольній боротьбі,

в) Праця жіноцтва на еміграції під кутом подій в краю,

г) Зв'язки з чужинецькими та міжнародними жіночими організаціями й пропаганда визвольної боротьби.

III. а) Підготовка кадрів за професіями, необхідними для

державного апарату,

б) Програма праці жіночих організацій в Українській Державі.

Для самого переведення конгресу слід би створити окремі комісії, а саме:

1. Мандатову — що розішле запрошення, подбає про візи, пашпорти, переїзд.

2. Програмову — що складе програму та розділить опрацювання рефератів,

3. Фінансову — що подбає про фонди на конгрес,

4. Імпрезову — що влаштує ряд імпрез з нагоди конгресу,

5. Пресово-пропагандивну — що виготовить статті перед, в часі і по конгресі, виготовить переклади на чужі мови, подбає про перекладачів для чужинецьких гостей.

За скликання конгресу в Америці промовляє багато чинників: можливості приміщення, зібрання фондів на такий дорогий зїзд, і врешті політична вага Америки у світі, та осідок ООН. Однак, ввесь актив українського жіноцтва, того жіноцтва, що найтісніше пов'язане з краєм, знаходиться в

98,256 УКРАЇНСЬКИХ ДП

У таборах ІРО в Німеччині, Австрії й Італії є ще тепер 98,256 українців, на правах переміщених осіб (ДП).

Так подає офіційне обчислення.

Крім цих українців — державних Західної Європи є ще багато українців також збігців з рідної землі, але які живуть поза таборами, працюючи або шукаючи праці, однак без прав переміщених осіб якими опікується ІРО, Міжнародна Організація Збігців з рамені Об'єднаних Націй.

УКРАЇНЦІ У ШВЕЦІ

У Стокгольмі, столиці Швеції, організовано товариство Українська Громада.

Європі. Чи зможе багато делегаток виїхати до Америки? Чи зможуть наші Американські Сестри постаратися про виїзд хочаб кількох делегаток з Європи?

Париж, 12 лютого, 1948

ОКРУЖНА РАДА СУА В НЬЮ ЙОРКУ

скликає усіх представниць відділів СУА ньюйорської округи й запрошує на

РІЧНІ ЗБОРИ

які будуть в НЕДІЛЮ 7 БЕРЕЗНЯ, в ГОД. 3-тій ПОПОЛ.

в домі Українського Демократичного Клубу
59 Ст. Маркс Плейс, в Нью Йорку

На ці збори приїде з Філадельфії Голова СУА п. Олена Лотоцька щоб обговорити намічені пляни й програму Загального Українського Жіночого Конгресу, який постановлено відбутися 1 жовтня, 1948 року, у Філадельфії.

Просимо усіх представниць відділів СУА ньюйорської округи прийти на ці важливі збори.

Іванна П. Бенцаль, голова
Катерина Стефанович, секр.

Л. П.

Бердичівська Ніч

(Дальше)

Ми примістилися на долівці в кімнаті тюремного лікаря, молилися, бо здавалося нам, що замість сподіваної скорої волі прийшов для нас страшний кінець. Вже було чути, як кулі блукали по темному коридорі, шукаючи невинних жертв.

Раптом щось велике гепнуло, чорез двері з подвіря на долівку, якраз перед нашими дверима. Це був мішок зі сіном, облитий бензиною. Вслід за тим впала бомба термітівка і наступив страшний вибух. Нараз все охопив огонь, занявся мішок з сіном, двері, долівка. Все довкола стало в полум'ї й червоні язички загородили нам вихід. Ми подалися назад, ще в одну кімнату, лікарську амбулаторію, — всюди крати, нікуди виходу для нас. А горяч вже пече, дим душить в горлі. Тоді Дмитро наказує:

“Швидко коци на голови, щоб не занялося волосся і миттю через вогонь на другий бік коридору в уборну. Уборну бетонова, вона охоронить нас перед вогнем”

Ми кинулися щасливо через вогонь та попід стіни коридору в уборну. Лише не всі добігли туди. Не кожен з нас мав щастя ціло перебігти перехрестя коридору, яким майже безупин-

но літали кулі. Мій брат упав не добігши, бо відламок ранив йому коліно.

В уборній було вже повно людей. Сиділи попід стінами, тиснулися один до одного, сідали на бетоновій долівці одні на одних і щасливіші були ті, що під сподом, бо охоронить їх від кулі тіло друга, що наверху. Мені припало сидяче місце на хребті якогось друга. Хоч в уборній був воздух препоганий, горяч і тіснота страшна, всі тиснулися до купи, найдальше від дверей. Двері на коридор були відкриті. Сиділи ми так тихо, надслухуючи енкаведиських стрілів. Час до часу, хоч монотонно терохтів кулемет, гукали зойки ранених друзів, що тут чи там по камерах просили розпучливим, конаючим голосом: “Добийте, ох друзі, добийте!”

Крики ранених неслися по темних коридорах, блукали по камерах і несамовитим тоном вбивалися в наші вуха. За кожним разом чуючи це ми тривожно здригалися цілим тілом. Зойки слабли, далі взагалі втихали, знак, що ранений сконав. Аж знову свіжий голос, свіжа жертва продовжувала той сумний й жахливий стогін.

Коритарем поміж кулі снувалася Настка. Заглядала то тут то там по камерах, заглянула до нас в уборну, ми кликали її до себе, тягнули — не хотіла. Пішла зареґотавшися божевільно. І дико, несамовито, ує довго літав її божевільний сміх. Розсіпався по розбитих, пустих камерах. Потім вона затягнула таким же диким голосом побідну пісню про Україну. Голос цей віддалявся, то зближався, будав у нас жах, викликав дрож на тілі. Раптом в середині слова урвався, втих і замовк без зойку.

Кулі ставали теж щораз рідші, щораз тихіші, аж врешті

ПРИ ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ

ДЕТРОЙТ, МІШ.

Звіт з цілорічної праці 5 відділу СВА

Дня 28 грудня, 1947, відбулись річні збори 5 відділу СВА імені Княгині Ольги. Голова пані М. Войтович відкрила збори молитвою, потім попросила секретарку П. П. Будзол прочитати протокол з минулих зборів. Опісля фінансову секретарку А. Галишин дати місячний звіт з прибутків з представлення „Андрія” яке відбулося 15 грудня й принесло коло 300 доларів. Далі здала звіт з цілорічної праці голова М. Войтович і щиро дякувала своїм співробітницям що у згоді так гарно цілий рік працювали без нарікань, бо праця була велика але у згоді й порозумінні рік перебіг скоро. Також подякувала всім членкам за добре відношення до уряду й поміч та кооперацію членок з урядом.

В 1947 ми найбільше звернули увагу на культурні вечери і в нас їх відбулося 15. Вечерки відбувались по домах наших членок СВА, а дохід з них призначений на домівку нашого відділу. Загальний прихід з усіх вечерків \$500.50. Треба зазначити що наші членки багато скористали з цих відчитів, які давали членки СВА. Уладжено теж одну товариську забаву і представлення „Андрія”, свято Лесі Українки спільно з другими відділами. Колядувати ходили на збігців і заколядували \$333.00 З цього дано до Допомогового Комітету \$150.00, а за решту вислано пакунки скитальцям в Німеччині. Також займалися збіркою на Червоний Хрест і на „Ворчест” а теж і в других народних святах брали участь з другими товариствами, як у святі для вшанування пам'яті Тараса Шевченка, в Листопадовім святі та в народних вічах що відбувались в нашій громаді. Наш відділ співпрацює з філією СВА, є членом Федерації Українців Мишиген, Українського Запомогового Комітету і Конгресового Комітету. Продано за 63 долари марок які прислав Комітет Єпископа Бучка з Риму. Вислано теж пакунки які важливі коло 600 фунтів до призначеного нам табору в Німеччині Головною Управою СВА.

Обороту загального за 1947 рік було \$1,113.36, на різні добрі народні цілі дано: річна вкладка до Централі і на організаційний фонд \$ 25.00 на школу нашої парохії 145.50 на видання творів Лесі У-

краївки англійською мовою	25.00
на працю Конгресового Комітету	25.00
на часопис Наше Життя	70.00
на резервовий фонд	22.00
на ЗУАДКомітет у Філадельфії	175.00
Даток на новий автобус для дітей ношої парохії	10.00
на цвіти до Божого Гробу	10.00
на український семінар у Вашингтоні	10.00
українським місцевим ветеранам	10.00
на негайну поміч ново-прибувшим імігрантам	10.00

Також на цвіти помершим, дарунки визначним громадянам і дарунки членкам нашого відділу, за хорих найнято Служби Божі і другі видатки \$52.

Після скінчення справоздання приступлено до вибору нового уряду на 1948 рік. Вибрані пані: М. Войтович, голова, заступниця Т. Сиділо, рекордова секр. П. Будзол, заступниця Т. Солодка, фінансова секр. А. Галишин, заступниця П. Стадкевич, скарбничка, К. Стасів, заступниця, А. Мудра, контроля А. Патра, Кульчицька і Касій, доглядачки хорих Д. Генік, Г. Скижун, Д. Морозовська, прапорщиці, А. Масівчук і Пашко, комітет підприємств, Дзордзович, Андрушко, Руда, Адрушків, Грудна, Хосиняк.

Тепер нововибрані уряднички і всі членки СВА, до праці берімся щиро, бо перед нами велике завдання, бо наш український народ стогне в неволі під жорстокою Москвою, й нам більше треба, тепер праці й згоди як коли передтим, а Бог нам допоможе діждатися що ще за нас Україна буде вільною.

П. Будзол, секретарка.

БРОНКС, Н. Й.

Річні збори 8 відділу СВА

В грудні 1947 року, відбулися річні збори 8 відділу СВА, які відкрила Марія Дідоха, голова. На програмі дня були звіти урядничок за 1947 рік, плян праці на 1948 рік, ухвали, внески й дискусія, касовий звіт контрольної комісії, та вибір нового уряду. Пані Марія Дідоха, голова, Ева Хомів, секретарка, Ева Корпило, касієрка, склали звіти про свою працю й заходи для добра свого відділу, організації Союзу Українок, а тим самим для всього поневоленого народу. До переведення річних зборів вибрано п. Аполонію Дзюму.

Касовий звіт виказав такі

розходи за 1947 рік: Виплачено хворим членкам 50 дол.; на Сиротинець СС. Василянок, 20 дол.; річна вкладка до Централі СВА 20 дол.; Амер. Червоний Хрест 12 дол.; уділи на Народний Дім в Нью Йорку, 50 дол.; парохіяльний дім в Бронкс, 25 дол.; річна вкладка 30 дол.; Служби Божі за покійних, 10 дол.; церква в Бронкс на свята, 10 дол.; два пакунки скитальцям, 12 дол.; видання Лесі Українки, 5 дол.; пресовий фонд „Нашого Життя” 5 дол.; дарунок для п. Яримовича \$29; дрібні видатки, 10 дол. Контролю перевели пані Ковалишин і Ригель. Предсідателька зборів пропонувала щоб старий уряд зостався й на цей рік, але пані Дідоха відмовилась подаючи поважну причину і поставила п. А. Дзюму, яку членки прийняли рясними оплесками. Доповнюючи уряд на 1948 ввійшли: Олена Вус, заст. голови; Ева Хомів; секр. Марія Бобецька, касієрка; Марія Лінгнер, фін. секр.; Фр. Гуранська, заст. кас., контрольорки й доглядачки хворих осталися ті самі. Всіх нових урядничок членки нагородили оплесками. Нова голова 8 відділу просила членок о совісну працю, бо український народ в тяжкій неволі під червоною Москвою а тисячі його карються на скитальщині, а ми на вільній американській землі маємо їм помагати. Вона закликала також до піддержки своєї Централі, та нашої газети „Наше Життя” Зараз таки на пресовий фонд Н. Ж. зложили пані: Ковалишин, Дідоха, Хомів, Бобецька по 2 дол.; Стринковська, Влох, Вус, Москалик, по 1 дол.; разом 12 дол., а 5 членок зложили свої передплати. З каси товариства ухвалено 20 дол. на річну вкладку до Централі СВА; 10 дол. до резервового фонду, з призначенням для скитальців. На ту саму ціль зложила теж Ева Пютик, 10 дол.

Ева Хомів, секр.

ДЕТРОЙТ, МИШИГЕН

Праця 16 відділу СВА

Річні збори 16 відділу СВА в Детройт, Миш., відбулися в неділю, 1 лютого, в домівці Мишиганської Ліги при участі поважного числа членок.

По чергових справах голова Катерина Бурик попросила писарку відділу Марію Сена щоб дала звіт зо зборів Головної Управи СВА що відбулися 14 грудня, 1947 р. у Філадельфії, Па. Дискутовано всі точки зборів.

Наш відділ може в цьому році не уладив багато деяких підприємств, та всетаки придбали до каси гарну суму гроша, а видали ще більше. Підприємства товариські та просвітні сходили, забава в „бінго”, сходили в уродили та новорічний вечерок принесли торік до каси \$438.42 загального прибутку. Витрат було \$460.86. Даровано на різні культурні, запомогові та народні цілі, як Наше Життя й місцева рідна школа, Допомоговий Комітет, пакунки скитальцям, свята, ювілеї других товариств, вистава „Олд Ворлд Маркет”, якої кошти покрив кожний відділ СВА і просвітне жіноче товариство, окрім праці що давали солідно через 4 дні. Членки були раді що всяка праця йшла добре й рішили в майбутньому ще краще працювати для добра СВА і загалом для народних справ. Крім вистави та кількох підприємств наш відділ брав участь в „Детройт Ньюз Тревел Шов” в „Конвеншен Голл”, з філією СВА у всіх підприємствах разом з Федерацією і Допомоговим Комітетом. В касі зостається ще \$263.96 і два державні бонди по \$50.00.

На бажання членок лишився тойсам уряд, а саме, голова Катерина Бурик, заступниця Анна Назаркевич, рек. писарка Марія Сена, скарбничка Анна Тимочко, контроля, В. Гардій і А. Дембіцька, делегатки до філії СВА, Федерації Укр. та Допомогового Комітету А. Дембіцька, А. Тимочко і М. Сена. Відвідування хорих, всі членки по черзі повинні старатись цю прислугу зробити.

Марія Сена, писарка.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Щедрий Вечір 24 відділу СВА

Товариство Дочки України, 24 відділ СВА в Елизабет, уладив 24 січня Щедрий Вечір. Членки подарували й приготували самі добрі українські страви. Помимо незвичайно погоної погоди, зимна і снігу по коліна, гостей зійшлося чимало. На допомогу скитальцям була вільна збірка що принесла \$69.50, які передано до місцевого Цітрального Комітету.

На річних зборах 24 відділу СВА вибрано уряд на 1948 рік до якого ввійшли: Марія Полевчак, голова; Анна Гнатюк, секретарка; Марія Герета, касієрка.

Анна Гнатюк, секр.

ШИРІТЬ „НАШЕ ЖИТТЯ”!

ДЕТРОИТ, МИШ.

Коляда 31 від. СУА

Членки 31 відділу СУА в Детройті постановили цього року потрудитись більше й ширіше з нашою колядою, й успіх був гарний, бо з акорядували \$237.50. Колядували наші членки, пані Микитинська, Слободян, Кравчук, Франків, Королевич, М. Косій, Біловус і Савка. Попросили студента укр. семінаря у Стемфордї, п. Біловуса, щоб обвіз їх автом по родинах, і він це радо зробив. Возив колядничок безплатно три дні.

Відвідали з колядою 82 родини, одержали коляди на народні цілі разом \$237.50.

Коляду розділено так: на пресовий фонд Нашого Життя й видання творів Лесі Українки англійською мовою \$37.50, а по \$100 для Українського Конгресового Комітету й на Український Католицький Університет у Вашингтоні.

колядниця **Анастасія Біловус**

ШИКАГО, ІЛЛ.

Вибір нового уряду 36 від. СУА

Річні збори 36 відділу Союзу Українок відбулися 28 груд. в парохіяльній салі при 4950 Палайна стріт.

Збори отворила бувша председателька молитвою та попросила паню Побуцьку перепроводити річні збори.

Потім покликано секретарку та касіерку котрі здали звіт праці цілого року. Бувша председателька сказала кілька слів про свою працю.

Контроля заявила що книжки в найліпшій порядку.

Опісля приступлено до вибору уряду на 1948 рік. Вибрані пані Варвара Кіт, председателька, п. Марія Шемердяк, секретарка фінансова, п. Анна Гіжовська, касіерка, П. Катерина Пирович, рекордова секретарка, П. Анастасія Саган, П. Анна Побуцька, П. Ольга Кропняник, контрольна комісія.

По виборі уряду членки мали спільну вечерю. При вечері радили піти з колядою на поміч нашим скитальцям.

Також не забули за Повстанчу Армію та ухвалили з каси на УПА \$100.00.

Председателька пані Кіт подякувала старому урядові за працю та просила членкинь щоб працювали разом з урядом та старалися про розвій відділу. Збори закінчено молитвою.

Марія Шемердяк, секретарка

Передплачуйте "Наше Життя"

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Праця 41 відділу СУА

Річні збори Т-ва У. А. Горожанок 41 відділ СУА відбулись 29 грудня 1947 р. Після прочитання протоколу й вістей з Централі розвелась дискусія над вступленням СУА в члени Жіночої Федерації Клубів, яка обов'язує кожна членку СУА до оплати 15 центів річно. Рішено заплатити належну суму з каси, а потім збирати від членок. Справу видання творів Л. Українки відложено до других зборів, де було б більше часу це обговорити. Голова п. Штогрин піднесла справу коляди, зазначаючи, що згідно з зазивом Доп. Комітету і лихих обставин скитальців, коляда в цілості повинна йти на допомогу. Зголосилось кілька членок піти з колядою, майже ті самі, що ідуть кожного року. Переведено кілька головніших ухвал, і приступлено до звітів уряду і виборів. Виборами переводила П. А. Дубас. Перша здавала звіт голови. Вона подякувала урядничкам за співпрацю а членкам за піддержку і кооперацію з урядом, звиваючи членок стояти при організації. Далше П. Дубас по черзі покликувала урядничок до звітів, а це секретарку Костик, касіерку Кісь, заступницю голови П. Сивуляк, заступницю секретарки П. Дубас, заступницю касіерки П. Стрижак, Доглядачки хворих П. Пеленську і П. Яськів. Всі уряднички здали звіти з своєї щорічної праці.

У звіті контролі, пані Насевич і Бриндзей ствердили що записки є точні, каса стоїть досить добре а книжки знаходяться в порядку. Пані Анна Сивуляк, голова Окружної Ради СУА переповіла коротко про працю. До уряду на 1948 рік ввійшли: Олена Штогрин, голова, М. Горохівська заст. Т. Костик секретаркою; М. Лабяк заст., А. Дубас касіерка; П. Стрижак заст.; контрольорки: М. Насевич, Р. Кісь і П. Бриндзей. Доглядачки хорих пані: Пеленська, Яськів, Николайчук і Бішко. Представниці до Окружної Ради: М. Лабяк і М. Головата.

Товариство Горожанок видало на народні потреби 1947 року \$675.00 з цього \$250.00 до Допомогового Комітету, \$50.00 до Конгресового Комітету а решту на всілякі інші народні цілі. Також окрему жїртву з коляди \$142.00 дано до Допомогового Комітету, \$31.00 на сироти СС. Василянок а \$20.00 на Дім Старців. Коляднички за колядували \$193.00.

Татїанна Костик, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Звіт діяльності 42 відділу СУА

Дочки України, 42 відділ СУА у Філадельфії відбули свої річні збори 7 грудня, 1947 року, які відкрила молитвою п. Анна Бойко, голова, та подала програму дня. Тому що читання „Вістей з Централі" подаваних кожного місяця в „Нашім Житті" є обов'язкове, зараз по звітномленні секретарки про працю минулого місяця, почалась жива дискусія над проблемами організації, та яку участь мають прийняти Дочки України. Постановлено придержуватись далше розпорядків Централі СУА, та тісно співпрацею помагати їй виповнити ці важні обов'язки які час і обставини вкладають на нашу організацію. Радісними оплесками привітали членки вістку про прийняття СУА в члени Генеральної Федерації Американських Жіночих Організацій та винесли постанову заплатити з каси призначену суму на заплатавання вкладки, а членки мають зложити кожна 15 центів річно, до каси відділу. Внесено резолюцію зложити привіт нашим сестрам за морем, та тверду постанову далшої праці з ними й для них, щоб тим хоч вчасті дати доказ нашої до них любови та подив за їх видержаність у страшних умовах на чужій землі.

В 1948 році припадає 15-літній ювілей заснування нашого 42 відділу, тому й постановлено відсвяткувати його гідно.

З черги контрольна комісія здала звіт касовий. В 1947 році 42 відділ відбув 10 звичайних зборів, уладив один бал, два піжніки й Свячене, Загальні прибутки були \$1,497.76, з чого видано на пакунки до табору призначеного для 42 від. Централю СУА на суму \$556.39; ЗУАДКомітет \$100.00; видання творів Лесі Українки в англійській мові, \$100.00; Сиротиниць СС. Василянок 118.50; пресовий фонд „Нашого Життя" \$115.00; Дім Старців СС. Службениць, \$50.00; Укр. Конгресовий Комітет, \$25.00; Семінар, \$10.00; Служби Божі за хворих членок і інші товариські видатки \$104.41; загальна сума за рік 1947, \$1,230.30.

Треба зазначити що пані: А. Мищишин, М. Григорєць, А. Бойко, К. Шманда, І. Волянська, О. Журибіда і М. Бендзяк які зобов'язалися пакувати пакунки для скитальців, робили це совісно, а п. Марія Насевич відвозила їх на пошту своїм автом.

По вичерпанні програми запрошено членку Олену Лотоцьку до переведення виборів нового уряду до якого ввійшли пані: Анна Бойко, голова; Пелагія Романюк, заст.; Ма-

рія Демяник, секр.; Пелагія Малиновська, коресп. секретарка; Олена Журибіда, скарбничка; Марія Бендзяк, заст.; до контрольної комісії: Павлина Панамаренко, Марія Насевич, і Марія Григорєць.

Представниці: До Укр. Доп. Комітету, М. Григорєць і К. Розенбавм; до Окружної Ради СУА: Євгенія Задорожна і Марія Бендзяк; Опікунки хворих: П. Марич, О. Марків, К. Розенбавм.

Збори закрито відспіванням многоліття новому урядові, гимном Союзу Українок Америки і гимном національним.

В січні 1948 членки не занекали доброго звичаю колядувати підчас Різдва Христового, і цього року наші піонерки коляднички посвятили дійсно багато труду, бо погода була дуже непригожа. Ходили далеко й близько, щоб не опустити ніодної хати де їх рік-річно виглядають наші доброзичливі громадяни. Коляда принесла \$452.20 яку розділено на такі цілі: на скитальців до ЗУАДК \$150.00; Сиротиниць СС. Василянок, Філадельфія, \$100.00; пресовий фонд часопису „Наше Життя", \$100.00; Дівоча Академія СС. Василянок у Факс Чейз, \$60.00, Дім Старців СС. Службениць, Філадельфія, Па., \$60.00; Сестри Місіонарки \$25.00 До коляди доложено з каси товариства \$43.00.

Колядувати ходили пані: А. Бура, А. Бойко, М. Бендзяк, С. Миць, А. Захарко, Е. Вовчак, М. Григорєць, П. Романюк, П. Малиновська, К. Розенбавм, О. Марків, О. Журибіда, Т. Макар, М. Сітарська, М. Демяник, А. Мищишин, П. Марич, П. Дурановська, М. Пашук, І. Волянська, К. Гоньчак, а пан Захарко возив колядничок безкористно своїм автом, на дальшу відаль. Сердечно дякуємо.

Марія Демяник, секр.

НАЙСТАВН, ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори 48 відділу СУА

Дня 25 січня відбулись річні збори 48 відділу СУА імені Ольги Кобилянської, які відкрила голова Емілія Слободян молитвою й проводила ними аж поки перебрала п. Марія Бабяк председателька до переведення цих зборів і виборів нового уряду. Звіти своєї річної діяльності зложили: голова Я. Слободян; секретарка Марія Владика і касіерка Софія Куриляк, які дякували членкам за довіря й поміч у сповненні їх обов'язків на славу відд. й добра Союзу Українок Америки. З черги контрольна комісія заявила що книжки знайшли в найкращому порядку й внесли урядові вотум до (Продовження на 10 сторони)

ПРИ ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ

(Продовження із сторони 9-ої) віря що затвердили членки ря-сними оплеоками. В контрольній комісії були пані: Бабяк, Цірида і Качмар.

До уряду на 1948 рік вибра-ні: Емілія Слободян, голова; Марія Бабяк, заст.; Анна Вол-чек, секр.; Марія Барановська, заст.; Марія Слободян, касієр-ка; Софія Куриляк, заст. До контрольної комісії ввійшли: Ева Мандро, Юстина Лопу-шанська і Варвара Сигінь.

Опісля членки ухвалили з коляди: Злуч. Укр. Амер. Доп. Комітет \$25.00; Укр. Конгрес. Комітет \$15.00; Сиротинець СС. Василянок у Філадельфії \$10.00. По вичерпанні програ-ми дня, членки засіли до обіду

який приготовано на закінчен-ня року. Господинею прийнят-тя була пані Марія Бабяк, яка пскликувала приявних до сло-ва, які говорили про розвиток товариства, про Старий Край, а теж про наш часопис Наше Життя.

З нагоди доброї забави членки радо зложили \$22.00 я-кі призначено: 11 дол. на ви-дання творів Лесі Українки ан-гліською мовою й 11 дол. на Наше Життя.

З твердою постановою при-дбати нових членок до відділу, поширити працю, в згоді й лю-бові йти дальше до наміченої мети, членки розійшлись до-мів.

Анна Волчек, секр.

ВЕСІЛЬНІ ДАРУНКИ УКРАЇН-ЦІВ ДЛЯ КНЯГИНИ ЕЛИ-САВЕТИ

Директор Українського Бю-ра в Лондоні, Богдан Панчук, в імені Союзу Українців у Ве-ликій Британії, передав для княгині Єлисавети весільний дарунок, у виді вишитої в на-роднім стилі подушки, рушни-ка, двох серветок і мистецько різбленої касетки. Дарунок прийняв уповноважений княги-ні Єлисавети командор Сем-вейс, який займався перебр-анням усіх весільних дарунків для англійської престолонаслі-дницьі. Він, складаючи щиру подяку в імені княгині Єлиса-вети, запевнив п. Панчука, що англійська престолонаслі-дниця особисто складе письмову подяку українцям в найближ-чому часі. Слід відмітити, що дари для княгині Єлисавети дальше напливають з усього світу, і то в такій кількості, що саме їх розпакування займе кілька місяців.

Крім того, Семвейс запевнив українського представника, що дарунок від українців буде вміщений на виставі всіх да-рунків, присланих для княгині Єлисавет.

Українським полоненим з 79 табору, які ще перед весіллям передали княгині Єлисаветі свій скромний але гарний да-рунок (альбом на світліни в касеті), на руки команданта того табору, англійська прес-толонаслідниця склала подяку такого змісту:

BUCKINGHAM PALACE

November 18, 1947

It is most generous of the Uk-rainian Prisoners of War of No. 79 PW Camp to send me so ac-ceptable a present as the carved and inlaid casket made by them-selves which I have received from you.

I can assure you that their

ЖІНКИ В УПА

Часопис „Українець у Фран-ції” повідомляє:

Не раз і не двічі приходили до нас вістки з Краю, що укра-їнське жіноцтво гідно дотри-мує кроку українським повс-танцям. Ці вістки підтверджу-ють тепер ті жінки, що разом з вояками продерлись на За-хід. Ось що вони переказують:

Дівчата й жінки організують і ведуть кравецькі робітні, в я-ких шиють і ладнають одяг во-якам. Старші жінки і бабусі ва-рять їм страву та носять дале-ко в ліс. Безліч молодих дівчат, що проходять санітарні кур-си, стають піклунками та лікують ранених, даючи їм пер-шу допомогу.

Недавно учасники рейдів по-дали до преси:

Вояки УПА, разом з україн-ськими дівчатами, створили хорому й театральну групу що їздить по українських селах та своїми мистецькими й сати-ричними виступами підтриму-ють на душі українське насе-лення та закріплюють його до дальшої боротьби.

Ніхто не знає, як зветься ті сотні відважних українських дівчат, що розділюють долю й недолю українських героїв, а-ле цінять і люблять українські села й містечка ці чорнобрив-ки з чарівними голосами та з вогнем життєрадості, що не зважаючи на небезпеку, стали справжніми товаришами на-шого вояцтва в УПА.

Коли убрання пускає з себе фарбу в часі прання, намочити його у такій мішанині: 2 гор-нятка води, 1 горнятко солі, 1 горнятко оцту. Нехай так мок-не 30 минут. Фарба затрива-литься.

choice is one that has given me real pleasure, and I ask you to thank all concerned for their kindness, their generosity and their goodwill. Elizabeth.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА

(Продовження зі сторони 3-ої)

М. Чернецька, Нью Йорк 2.00
Марія Сена, Детройт 2.00
А. Челюк, Торонто, Онт. 2.00
Катер. Шемердяк, Шикаго 2.00
Анна Годяк, Тарзана, Кал. 1.50
А. Ментус, Шикаго 1.50

По 1.00 дол.: М. Будзяк, К. Датків, п. Малиць, Ключник, С. Грицишин, М. Чериба, О. Степаник, К. Сарабун, К. Дзя-дик, Е. Лектей, Текля Чагарин, Марія Пасечна.

Видання Творів Л. Українки

Відділ
1 Нью Йорк Сіті 20.00
6 Рочестер 10.00
20 Філадельфія, Па. 10.00
21 Бруклін 50.00
48 Філадельфія, збірка 11.00
53 Бруклін 5.00
Мистецький Комітет Централі СУА (вигравка блюзки) 50.00

Резервовий фонд

Відділ
2 Честер, Па. 10.00
8 Бронкс для скитальців 10.00
42 Філад., на Федерацію 4.35
52 Філад., на Федерацію 7.50
Збірка від членок Голо-вної Управи (річ. збори) 17.00
Ева Пютак, Бронкс (на скитальців) 10.00

Конвенційний Фонд СУА

Від. 1 Нью Йорк Сіті 10.00
Від. 41 Філадельфія, Па. 10.00
Від. 42 Філадельфія, Па. 10.00

Передплати прислали в грудні, 1947, січні й лютім, 1948

Анна Бодак, Бруклін 32
Марія Марусевич, Нью Йорк 25
Стефа Абрагамовська, Н. Й. 16
Юлія Маньовська, Болтімор 15
Катерина Ярош, Філадельфія 15
Емілія Слободян, Філа. 15
Олена Штогрин, Філа. 15
Марія Колісник, Вунсакет 14
Юлія Шустакевич, Детройт 13
Марія Дем'яник, Філадельфія 12
Марія Сена, Детройт 8
Анастасія Снайчук, Бофало 8
Олена Степаник, Клівленд 8
Марія Бендзік, Філадельфія 7
Катерина Кобаса, Гемтремк 7

ІВАН ГАСИН

НАЙСТАРШИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
у Філадельфії

В потребі удавайтеся до нас, а дістанет-чесну і щиру обслу. Ціна після

Вашого бажання

КАПЛИЦА БЕЗПЛАТНА

PHONES: ST 4-1418 — ST 4-1234

HASYN FUNERAL HOME

2241 North Broad Street
Philadelphia 32, Pa.

Анна Сивуляк, Філадельфія 7
Марія Шемердяк, Шикаго 6
Ева Хомів, Бронкс 5
Марія Буцяк, Манчестер, Н.Г. 5
Марія Боднар, Оліфант, Па. 5
Тетяна Мельничук, Джемейка 4
Марія Шевчук, Бриджпорт 4
Іванна Бенцаль, Бронкс 4
Анна Гнатюк, Елизабет 3
Петрунеля Пецох, Честер 2
Петро Задорецький, Н. Й. 2
М. Голубенна Трамбервіл Па. 2
Анастасія Мех, Дірборн 2
Софія Гунька, Рочестер 2
М. Дем'янишин Пембіна Н.Д. 2
Стеф. Грицишин Філа. 2
Ірина Волянська, Філа. 2
М. Лесник, Вашингтон Депо 2
Соня Микитка, Пет Амбой 2
Марія Бабяк, Філадельфія 2

По одній передплаті: Марія Передак, Мих. Паранич, Юлія Кривень, Варвара Кіт, Марія І-вахів, Ольга Павлова, Олена Горбаль, Юлія Коник, Д. Гри-шко, Анаст. Лехів, Текля Гав-рилів, М. Чериба, М. Маліглов-ка, Агафія Гондович, А. Тимо-чко, Кат. Хомяк, Т. Дмитрів, М. Кузик, Юстина Смарш, А. Зелінська, Р. Крушельницька, Анна Настюк, І. Гончарик, І. Хомин, О. Школяр, о. В. Горо-хівський, Е. Серединська, М. Ленчук, М. Фецашин, Ю. Стах, К. Сарабун, Ангела Банах, К. Шемердяк, Анна Годяк, А. Па-стушин, Анаст. Волкер, Ева Дудяк, К. Шавалюк, К. Дзядик, С. Глінка, Анаст. Рудакевич, М. Федак, М. Тиман, М. Хоп-тяк, А. Королишин, Ю. Мли-новська, М. Парічук, А. Челюк, С. Кофіла, М. Ракоча.

Юлія Летнавчин, фін. секр.
Марія Бабяк, касієрка.

ЦВІТИ

на весілля, по-хорони й інші
оказії

замовляйте тільки в укра-їнського квіт'яра
Еміліян М. Матковський
ДОСТАВЛЯЄ ВСЮДИ В МІСТІ
ФІЛАДЕЛФІЇ
EMIL M. MATKOSKI
2904 W. Poplar Street
Philadelphia 30, Pa.
Phone: FR 7-5582

Phone: POPlar 5190

EMIL KULCHUSKY

NOTARY PUBLIC

REAL ESTATE INSURANCE

2231 Fairmount Ave.

PHILADELPHIA 30, PA.

МИХАЙЛО Ф. НАСЕВИЧ

Перший Український
ПОГРЕБНИК
на Філадельфію й околицю

MICHAEL F. NASEVICH

N.E. Cor. Franklin & Brown
PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARket 1320

Обслуга в день і ночі